

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1917 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å krita.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Ollas A. Ericsson, Lyckholm, K. A. Nilson, Antonsson, frih. Fleming, Källman, Jeansson i Kalmar, Månsson, Jonsson i Hökhult, Danström, Knaust, E. J. Söderberg, Jönsson i Revinge, Johansson i Uppmälby, Bergman och Uddenberg.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 29, har herr *Bengtsson* i Göteborg hemställt, »att riksdagen måtte besluta, att tullen å krita, malen, slammad eller fälld, kärleus vikt inberäknad, måtte upphävas».

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Den av motionären åsyftade tullsatsen finnes i tulltaxan upptagen bland jordfärger under rubriken 1185 och utgör 1 krona för 100 kilogram.

Vid behandlingen av de motioner om upphävande av vissa tullsatser, vilka väckts vid innevarande riksdag, har utskottet utgått från den uppfattningen, att under nu rådande extraordinära villkor ändringar i gällande tulltaxa icke böra vidtagas, där icke i undantagsfall sådana skäl kunna förebringas, som ställa utom allt tvivel, att förändringen är under alla förhållanden påkallad. Redan på grund av denna principiella uppfattning har utskottet haft anledning att ställa sig avvisande mot den nu föreliggande motionen.

Då tullen å krita av 1888 års riksdag höjdes från 50 öre för 100 kilogram till det nuvarande beloppet, skedde detta i det angivna syftet att skydda den svenska kritbruksdriften mot utländsk konkurrens.

Såsom särskilda skäl för bibehållandet av ifrågavarande tullsats har inom utskottet framhållits, att krittillverkningen i Sverige fortfarande har att räkna med icke oväsentliga merkostnader i jämförelse med motsvarande

industri i Danmark och Tyskland, från vilka länder konkurrens på detta område huvudsakligen ifrågakommer. Nämnade merkostnader anses bero dels på kritfyndigheternas olika belägenhet i förhållande till havet och dels på värdet av den mark, där de förekomma. I förra hänseendet har meddelats, att såväl i Danmark som i Tyskland åtminstone övervägande sådana kritfyndigheter bearbetas, som äro belägna intill havet. Härigenom vunnas vid transporten betydande fördelar, till vilka de svenska kritbruken, vilkas fyndigheter ligga längre från kusten, icke hade någon motsvarighet. Beträffande vidare markvärdet har erinrats, att de svenska förekomsterna ligga under synnerligen bördig mark, vilken därför betingat väsentligen högre priser i inköp än motsvarande danska och tyska områden.

Vad sålunda till stöd för tullens bibehållande anförts har utskottet icke kunnat frångå ett visst berättigande.

Slutligen torde följande förtjäna påpekas. Motionären har med sitt förslag avsett att sänka priset på ett byggnadsmateriel och därigenom bereda någon under nuvarande förhållanden välbehövlig uppmuntran åt byggnadsverksamheten. Men med hänsyn därtill, att kostnaden för krita alltid utgör en mycket obetydlig del av byggnadskostnaderna i det hela, skulle även om priset på krita komme att sjunka med tullens belopp eller, såsom motionären synes antaga, med ett högre belopp, en sådan prissänkning praktiskt sett sakna betydelse för byggnadsverksamhetens stödjande.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Bengtssons i Göteborg förevarande motion, II: 29, om upphävande av tullen å krita, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 april 1917.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herrar *Månsson*, *E. J. Söderberg* och *Uddenberg*, vilka yrkat bifall till motionen.
